Iedzīvotāja karte – Jūrmalas pašvaldības pieredze URBACT projektā CARD4ALL

Intervija ar Jūrmalas domes pārstāvi, URBACT programmas projekta "CARD4ALL"projekta koordinatoru Tomasu Beikuli par Jūrmalas iedzīvotāja kartes attīstību un pieredzi sadarbības projektā ar Eiropas pilsētām.

Jūrmalas pilsēta piedalās URBACT programmas projektā CARD4ALL. Tas ir viens no labās prakses pārneses projektiem – kopā ar citām pilsētām Jūrmala pārņem Hihonas pilsētas (Gijon, Spānija) labo praksi iedzīvotāju karšu izmantošanā. Projekts pašlaik ir tā īstenošanas vidus posmā. Lai noskaidrotu kā veicas ar labās prakses pārnesi, aicinājām uz sarunu Jūrmalas domes Tūrisma un uzņēmējdarbības attīstības nodaļas ekspertu Tomasu Beikuli.

Par ko īsti ir CARD4ALL projekts?

CARD4ALL ir pilsētu sadarbības tīkls Hihonas labās prakses pielietošanai citās pilsētās, kas vērsts uz inovatīvu pakalpojumu un tehnoloģiju ieviešanu, izmantojot Iedzīvotāju karšu sistēmu. Ar iedzīvotāju kartes palīdzību pilsētas var apkopot informāciju, lai uzlabotu savus pakalpojumus un veicinātu iedzīvotāju līdzdalību pašvaldības dzīvē. Karti var izmantot, lai veicinātu sociālo integrāciju, vietējo tirdzniecību, mobilitāti pilsētās un ilgtspējīgu dzīvesveidu, tādējādi veidojot viedu pilsētu, kur pilsoņi aktīvi izmanto viedās pilsētas iespējas.

Hihonas pilsēta ar savu iedzīvotāju karti 2017.gadā ieguva URBACT labās prakses statusu. Par

inovatīvo pieeju iedzīvotāju karšu lietošanai 2013.gadā Hihona ieguva EURO CITIES balvu „Smart Governance Initiative Award".

Projektā detalizēti apgūstam Hihonas pieredzi, analizējam ko no tās varam pārņemt Jūrmalas iedzīvotāja kartes attīstībai.

Kā Jūrmala iesaistījās projektā?

2017.gada rudenī Tallinā notika pasākums "URBACT City Festival", kurā piedalījās arī Jūrmalas pārstāvji. Pasākumā tika prezentēti gandrīz 100 URBACT labās prakses piemēri. Tā kā Jūrmala tajā laikā sāka strādāt pie Jūrmalas iedzīvotāja kartes attīstības, uzzinot par Hihonas pieredzi iedzīvotāju karšu izmantošanā, nolēmām pieteikties dalībai projektā.

Pastāstiet lūdzu par Hihonas iedzīvotāja karti! Kā tā darbojas?

Tā ir viedkarte, kas nodrošina klienta identifikāciju pakalpojumu saņemšanai, kā arī apmaksas metode. Kartes ir par brīvu (jāmaksā tikai par nomaiņu), pieejamas visiem, tām nav derīguma termiņa. Galvenie ar karti pieejamie pakalpojumi ir: pilsētas sabiedriskais transports; bibliotēkas; peldbaseini; autostāvvietas; Hihonas bezmaksas velosipēdi; Wi-Fi; telpu rezervācijas/piekļuve un citi. Karte tiek pastāvīgi attīstīta integrējot jaunus pakalpojumus. Iedzīvotāja karte ir viens no pamatelementiem Hihonas viedās pilsētas stratēģijā, un karte ļaus ieviest jaunus viedās pilsētas risinājumus nākotnē.

Kāda ir pārējo CARD4ALL partnerpilsētu pieredze ar iedzīvotāju kartēm? Vai varat minēt kādus piemērus?

Sadarbības tīklā CARD4ALL piedalās vairākas Eiropas pilsētas - Hihona (Spānija), Sučava (Rumānija), Sasāri (Itālija), Aveiro (Portugāle), Clermont-Ferrand (Francija), Antverpene (Beļģija) un Jūrmala (Latvija). Projekta vadošais partneris – Hihona – jau vairāk nekā 15 gadus attīsta un pilnveido savu pilsētas karti, līdz ar to viņu pieredze ir nozīmīga visiem projekta partneriem. Savukārt Antverpenē

pilsētas karte tiek izmantota gan kā sabiedriskā transporta karte, gan muzeju apmeklējuma karte, gan atkritumu tvertņu atvēršanas karte, gan atlaižu karte tirdzniecības vietās ar iespēju uzkrāt punktus un bonusus. Pārējie projekta partneri ir salīdzinoši pašā sākuma stadijā, lai ieviestu pilsētas vai iedzīvotāja karti. Vairākiem partneriem ir jau iestrādnes iedzīvotāju kartes virzienā, bet viņu vēlme un izaicinājums ir apvienot visas kartes un to sniegtos pakalpojumus vienā iedzīvotāja kartē, lai nebūtu atsevišķas kartes piemēram bibliotēkā, sabiedriskajā transportā, skolās u.c. Līdz ar to Jūrmala ir pāris soļus priekšā daļai no projekta partneriem, jo Jūrmalas iedzīvotāja karte jau ir izmantojama gan sabiedriskajā transportā, gan izglītības iestādēs, gan priekšrocību un atlaižu karte pie Jūrmalas uzņēmumiem.

Projektā esat devušies mācību vizītēs uz projekta partnerpilsētām un apguvuši viņu pieredzi. Katrā partnerpilsētā darbojas URBACT vietējā grupa, lai nodrošinātu, ka tiek ņemtas vērā iesaistīto pušu intereses. Kā strādā Jūrmalas CARD4ALL vietējā grupa? Kas tajā piedalās?

Ņemot vērā, ka pašvaldības viedkarte, galvenokārt, domāta dažādu dotāciju un pakalpojumu saņemšanai, vietējā darba grupa šobrīd aktīvi darbojas ēdināšanas pakalpojumu uzskaites sistēmas izglītības iestādēs ieviešanai un izstrādei, lai nodrošinātu pēc iespējas ērtāku ēdināšanas pakalpojumu saņemšanu izglītojamajiem, bet izglītības iestādei nodrošinātu neapstrīdamus datus par faktiski izsniegto porciju skaitu.

Attiecīgi, ievērojot šobrīd noteikto aktuālo darbu, vietējajā grupā darbojas pašvaldības pārstāvji, izglītības iestādes direktori, ēdināšanas uzskaites sistēmas programmatūras izstrādātāji, kā arī tiek iesaistīti atsevišķi izglītojamo vecāki, viedokļa saņemšanai.

Tomēr, lai nodrošinātu vispusīgu iedzīvotāju kartes attīstību, tuvākajā laikā tiek plānots vietējā darba grupā izskatīt jautājumus par tehnoloģisko risinājumu attīstību, ietverot dažādus informāciju tehnoloģiju jauninājumus. Ņemot vērā, ka viszinošākie par šiem jautājumiem ir jaunieši, piesaistīsim pilsētas aktīvos jauniešus, lai strādātu gan pie viedkartes attīstības pakalpojumu jomā, gan arī tehnoloģiskajiem risinājumiem, lai nodrošinātu, ka viedkarte pāris gadu laikā nezaudē savu aktualitāti.

Tomass Beikulis ar Card4All projekta sadarbības partneriem mācību vizītē Sučavas pilsētā (Suceava, Rumānija)

Kā veicas ar Hihonas labās prakses pārnesi Jūrmalā? Kā ir attīstījusies Jūrmalas iedzīvotāja karte kopš projekta uzsākšanas un kādus rezultātus plānojat sasniegt?

Pašreiz projektā norit zināšanu pārneses periods “Transfer learning period”, kura laikā arī Hihonas un

citi projekta partneri dalās ar savām zināšanām un pieredzi iedzīvotāja kartes uzsākšanas un ieviešanas procesos.

Hihonas pieredze ir gana iespaidīga un Jūrmalas pilsētas pašvaldībai noteikti ir ko mācīties un ieviest savā pilsētā! Galvenokārt, esam saņēmuši daudz labas idejas par pakalpojumiem, kurus ieviest iedzīvotāju kartes lietotājiem, lai to padarītu interesantāku. Ņemot vēra atšķirības likumdošanā starp dažādiem partneriem, kas vienam ir atļauts, otram nav, Jūrmala ir veikusi soli uz priekšu piedāvājot iedzīvotāju kartes lietotājiem dažādas atlaides un priekšrocības pie sadarbības partneriem-Jūrmalas uzņēmējiem. Hihona papildus sniedz ļoti labus ieteikumus dažādu barjeru pārvarēšanai, kas saistāmas gan ar finansiālo resursu nepietiekamību, gan arī tīri tehniskiem šķēršiem kā, piemēram, iesaistīto pušu informētība. Galvenais mērķis un tajā skaitā arī rezultāts ir panākt, ka Jūrmalas iedzīvotāja karte tiek plaši izmantota iedzīvotāju lokā arī personām, kurām nav nepieciešamība pēc pašvaldības dotācijām. Attiecīgi no Hihonas plānojam pārņemt pieredzi saistībā ar dažādu pašvaldības pakalpojumu sniegšanu, kas atvieglo pakalpojuma saņemšanas procedūru.

Arī mēs, Jūrmala, sniedzam informāciju kā mums veicās ar iedzīvotāja kartes ieviešanu gan sabiedriskajā transportā, gan skolās.

Kādas vēl tehniskas un pielietojuma iespējas iedzīvotāju kartēm varat minēt?

Runājot par Jūrmalas iedzīvotāja kartes pielietojumu, tad gribētos teikt, ka iespējas ir neierobežotas. Pašreiz tiek izskatīta iespēja Jūrmalas iedzīvotāja karti izmantot kā pabalsta saņemšanas instrumentu Jūrmalas iedzīvotājiem, lai atvieglotu gan pabalsta saņemšanu, gan tā izmantošanu. Viens no galvenajiem pašvaldības mērķiem, ieviešot Jūrmalas iedzīvotāja karti, ir Jūrmalas iedzīvotājiem nodrošināt ērtāku pašvaldības pakalpojumu saņemšanu, izmantošanu, kā arī veicinātu piederības sajūtu Jūrmalas pilsētai. Savukārt, ja tiek skatīti iedzīvotāju kartes tehniskie aspekti, tad kas zina, varbūt nākotnē Jūrmalas iedzīvotāju karte būs ne tikai plastikāta karte, bet gan virtuāla karte jūsu mobilajos tālruņos.

Kādas ir galvenās atziņas par iedzīvotāju kartēm kopumā? Ko jūs šajā jomā varētu ieteikt citām Latvijas pašvaldībām?

Iedzīvotāju karte nav tikai piesaistes līdzeklis kādai konkrētai pilsētai, bet ir rīks ar kuru var atviegloti saņemt dažādus pašvaldības pakalpojumus un dažādas priekšrocības attiecībā pret citiem. Pašvaldībām iesaku jau pirms lēmuma pieņemšanas par viedkartes ieviešanu pašvaldībā iesaistīt dažādas puses, piemēram, iedzīvotājus dažādās vecuma grupās un uzņēmējus, lai nodrošinātu iesaistīto pušu viedokli. Šāda rīcība nodrošinās to, ka, pirmkārt, tiks noskaidrota vispārēja iedzīvotāju interese par šādu rīku, iespējamie pakalpojumi, kas iedzīvotājiem primāri būtu ieviešami un tehnoloģiskie risinājumi, jo, kā jau iepriekš minēju, jaunieši vislabāk pārzin tehnoloģiju attīstību! Savukārt, uzņēmēji nodrošinās ar informāciju par tehnoloģiskajiem risinājumiem, kas būtu nepieciešami, lai veidotu, piemēram, lojalitātes programmas ar pašvaldības ieviesto viedkarti.

Kad gaidāmi projekta rezultāti?

Projekta otrā fāze beigsies 2020.gada 4.decembrī, attiecīgi tajā brīdī noteikti tiks ziņots arī par paveikto. Šobrīd projekta otrā fāze ir tikai sākumā un līdz mērķu sasniegšanai vēl kāds ceļš ejams!

Papildu informācija par Hihonas labo praksi:

https://urbact.eu/viena-karte-visiem-pakalpojumiem-%E2%80%93-pils%C4%93ta-tav%C4%81-kabat

%C4%81

https://urbact.eu/card4all

https://urbact.eu/citizen-card